

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2007. október 10. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A szolgálatban kötelességszegés büntette miatt **az I.r. vádlott és társa** ellen indult büntető ügyben a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsa 2007. április 19. napján kihirdetett KB.I.1/2006/17. számú ítéletét az I.r. és a II.r. vádlottak vonatkozásában **megváltoztatja**.

Az I.r. és a II.r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztést egyaránt 300 (háromszáz) napi tétel, napi tételenként 300 (háromszáz) Ft pénzbüntetésre **enyhíti**.

A 90.000 (kilencven-ezer) 90.000 (kilencven-ezer) Ft pénzbüntetést meg nem fizetés esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni, ebben az esetben egy napi tétel összegének helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

A vádlottakkal szemben alkalmazott előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést **mellőzi**.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsa a 2007. április 19. napján kihirdetett KB.I.1/2006/17. számú ítéletével az I.r. vádlottat és a II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki szolgálatban kötelességszegés büntetében, ezért az I.r. vádlottat 6 hónapi börtönre és 1 évre a törzsőrmesteri rendfokozatba előírt várakozási idő meghosszabbítására, míg a II.r. vádlottat 6 hónapi börtönbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását mindkét vádlott tekintetében 2 évi próbaidőre felfüggesztette. Mindkét vádlottat előzetesen mentesítette a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól. Az I.r. vádlottat kötelezte 3.300 Ft, míg a II.r. vádlottat 1.500 Ft bűnügyi költség megfizetésére.

A katonai ügyész az ítéletet mindkét vádlott tekintetében tudomásul vette. A vádlottak irány nélkül jelentettek be fellebbezést. Az I.r. vádlott védője enyhítés érdekében, míg a II.r. vádlott védője felmentés érdekében fellebbezett.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.IV. 61/2007. számú átiratában indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a büntetés kiszabása körében további enyhítő körülményként értékelje a jelentős időmúlást, egyebekben pedig az ítéletet hagyja helyben.

Az I.r. vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében arra hivatkozott, hogy védence a tényállásban írt magatartásával a terhére megállapított bűncselekményt nem követte el. Elsődlegesen arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az I.r. vádlott bűncselekményének jogi minősítését változtassa meg, őt szolgálatban kötelességszegés vétségében mondja ki bűnösnek és vele szemben enyhébb büntetést, lehetőség szerint pénzbüntetést szabjon ki. Másodlagosan a szabadságvesztés büntetés próbaidejének csökkentésére tett indítványt.

A II.r. vádlott védője perbeszédében elsődlegesen azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság védencét az ellene emelt vád alól mentse fel. Az adott bűncselekmény törvényi tényállását elemezve kifejtette, hogy védence a szolgálatban nem aludt, nem fogyasztott szeszes italt, rendeltetési helyét nem hagyta el, tehát nem valósította meg a külön nevesített elkövetési alakzatokat. Kifejtette továbbá azt, hogy a II.r. vádlott magatartása semmiképpen sem értékelhető a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezések más módon súlyosan történő megszegésének. Álláspontja szerint a vádlotti kötelességszegés a bűncselekményi szintet nem érte el. Másodsorban - osztva az I.r. vádlott védőjének jogi álláspontját - indítványozta, hogy a fellebbviteli bíróság védencét a Btk. 348.§ (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő szolgálatban kötelességszegés vétségében mondja ki bűnösnek azért, mert a vádlotti magatartás nem járt a jelentős hátrány veszélyével, figyelemmel arra, hogy az adott területen és időben más szolgálati személyek is jelen voltak. Az enyhébb jogi minősítés megállapítása mellett kérte, hogy a másodfokú bíróság védencével szemben enyhébb büntetést, pénzbüntetést szabjon ki. Harmadsorban indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az eredeti jogi minősítés változatlanul hagyása mellett is enyhítse a II.r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést és vele szemben rövidebb tartamú szabadságvesztést, illetve rövidebb tartamú próbaidőt állapítson meg.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője perbeszédében a másodfokú ügyészi átiratban foglaltakat tartotta fenn.

Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védője által előadottakhoz. A II.r. vádlott úgy nyilatkozott, hogy bűnösnek érzi magát, mert a rejtett figyelést nem hajtotta végre, de a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

A bejelentett vádlotti és védői fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy a katonai tanács ítélete megalapozott. Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, az eljárási szabályokat betartotta és indokolási kötelezettségének is mindenben eleget tett. A vádlottak a tárgyalás során nem kívántak vallomást tenni, azonban olyan tartalmú nyilatkozatot tettek, hogy nem érzik magukat bűnösnek. Ez a nyilatkozatuk a nyomozás során tett nyilatkozatukkal egybehangzó volt, azonban megállapítható, hogy a vádlottak a nyomozás során ténybelileg beismerő vallomást tettek. Ténybeli beismerésüket alátámasztották a tanúként kihallgatott ellenőrző elöljáróik vallomásai. Ezért nem tévedett a katonai tanács, amikor a tényállást a vádlottak ténybeli beismerő vallomásai, a tanúk vallomása, valamint a rendelkezésre álló iratok tartalma alapján, a rendelkezésére álló bizonyítékokkal összhangban állapította meg. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás minden vonatkozásban mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírlata alapjául elfogadta.

Az I. és II.r. vádlottak védőinek a felmentésre, valamint az enyhébb jogi minősítés megállapítására irányuló fellebbezései nem alaposak.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére és helyes a cselekményük jogi minősítése is. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottak bűnösségét a Btk. 348.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntetében állapította meg.

A Btk. 348.§ (1) bekezdésében írt katonai bűncselekményt az követi el, aki örügyeleti vagy egyéb készenléti szolgálatban elalszik, szeszes italt fogyaszt, rendeltetési helyét elhagyja vagy a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon, súlyosan megszegi.

Az I. és II.r. vádlottak a vádbeli időben járőrszolgálatot láttak el. Szolgálati elöljárójuk az eligazítás során 21-23 óra közötti időre nézve azt a feladatot szabta

meg számukra, hogy a határ közvetlen közelében található rejtett figyelést hajtsanak végre.

A történeti tényállásban rögzítettek alapján megállapítható, hogy a vádlottak szolgálatuk során nem aludtak el, szeszes italt nem fogyasztottak, illetve rendeltetési helyüket nem hagyták el. Helyesen állapította meg azonban az elsőfokú bíróság, hogy cselekményükkel megvalósították a szolgálati bűncselekmény IV. fordulatában írt elkövetési magatartást, tehát a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon, súlyosan megszegették.

A Határőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 40/2001. (XII. 23.) sz. BM rendelet 18. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az államhatár őrizete a határőrségnek a határterületen folytatott olyan szolgálati tevékenysége, amely az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető cselekmények megelőzésére, felderítésére és megszakítására irányul.

Az iratok alapján megállapítható, hogy az I.r. és II.r. vádlottaknak az államhatár őrizetét kellett ellátniuk, azonban nem mint felállított őrnök, hanem az inkább az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető cselekmények felderítése körébe sorolható rejtett figyeléssel. A rejtett figyelés szabályait a járőrök kézikönyvének 241, 242, és 243. számú pontjai rögzítik. Helyesen állapította meg a katonai tanács ítélete 4. oldalán, hogy a vádlottak a részükre előírt szolgálati feladatot, a rejtett figyelést nem hajtották végre, ezáltal a szolgálatban kötelességszegést megvalósították.

Egységes a katonai bírói gyakorlat a tekintetben, hogy az őrizet tárgyaként a Magyar Köztársaság államhatára kiemelt fontosságú terület, az itt megvalósított kötelességszegés mindig megalapozhatja a szolgálatra jelentős hátrány veszélyének megállapítását.

Nem fogadható el az a védői érvelés, hogy a vádlottak magatartásából azért nem származhatott a jelentős hátrány veszélye, mert az adott területen más szolgálati személyek is tartózkodtak, ezért a szolgálat alaprendeltetése, célja teljes egészében nem hiúsult meg.

Az adott területen szolgálati személyként épp a vádlottak cselekményét felfedő ellenőrző elöljárók tartózkodtak. Kétségtelen, hogy ők is rejtett figyelést hajtottak végre, azonban ennek tárgya épp az I.r. és II.r. vádlottak szolgálat ellátásának ellenőrzése volt. Semmiképpen sem fogadható el az az álláspont, hogy a vádlottak magatartása azért minősülne enyhébben, mert a vádlottak kötelességszegését

felfedő elöljárók is a helyszínen voltak. Ezen szolgálati személyek elsődleges feladata ugyanis az adott időszakban nem konkrétan az államhatár őrizete, hanem a vádlottak szolgálat ellátásának ellenőrzése volt. Ezért nem tévedett a katonai tanács, amikor a vádlottak bűnösségét szolgálatban kötelességszegés büntetében állapította meg, és emiatt sem a felmentésre, sem az enyhébb minősítésre irányuló fellebbezések eredményre nem vezethettek.

A büntetések enyhítésére irányuló védői és vádlotti fellebbezések, illetve indítványok alaposak.

A katonai tanács ítélete 5. oldalán lényegében helytállóan tüntette fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő- és súlyosító körülményeket, azonban tévedett, amikor az enyhítő körülmények között nem sorolta fel az igen jelentős időmúlást és annak figyelmen kívül hagyásával, a vádlottakkal szemben próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetést szabott ki. A vádlottak a szolgálati bűncselekményt 2005. október 3. napján valósították meg és az eltelt időre figyelemmel, sokkal kevésbé érvényesülnek a generális prevenció szempontjai. Megállapítható, hogy az eljárás elhúzódására a vádlottak magatartásától függetlenül került sor, illetve, hogy időközben velük szemben új eljárás nem indult. Ezen körülményekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a Btk. 87.§ (2) bekezdés e/ pontjában írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával az I. és II.r. vádlottakkal szemben a Btk. 51. §-a alapján egyaránt 300 napi tétel, napi tételenként 300 Ft, összesen 90.000 Ft pénzbüntetést szabott ki. A bekövetkezett időmúlásra figyelemmel, a napi tételek száma a cselekménnyel arányosnak tekinthető, illetve a napi tétel összege megfelelően igazodik a vádlottak személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyaihoz. Összességében a vádlottakkal szemben kiszabott pénzbüntetés az, amely megfelelően szolgálja a Btk. 37. §-ában írt büntetési célokat.

A másodfokú bíróság a Btk. 52. §-a alapján rendelkezett a pénzbüntetések meg nem fizetése esetére, azok szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Az eltérő büntetési nem alkalmazására, valamint a pénzbüntetésre vonatkozó eltérő mentesülési szabályokra figyelemmel a másodfokú bíróság a vádlottakkal szemben alkalmazott, előzetes bírósági mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzte.

Ugyanakkor a fellebbviteli bíróság megállapította, hogy a katonai tanács a járőrparancsnoki szolgálatot ellátó I.r. vádlottal szemben helyesen alkalmazta a várakozási idő meghosszabbítás katonai mellékbüntetését.

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései tehát törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2007. október 10.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. bíró

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsának ítélete az I.r. és a II.r. vádlott vonatkozásában a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2007. október 10.

**Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke**

A kiadmány hitelül:
bírósági ügyintéző